

„Život našich predkov”

7. trieda

Meno pedagóga	Szászné Sándor Erika
Pracovisko	Buková slovenská národnostná základná škola 3557 Bükkszentkereszt, Széchenyi u. 2.
Predmet	Slovenská vzdelanosť
Tematický okruh	Naše okolie / Naša dedina
Trieda	7.
Výchovno-vzdelávací cieľ Kompetencie	Vzbudiť a posilniť národnostnú identitu pomocou nasledujúcich kompetencií: -komunikatívna kompetencia; -gramatická kompetencia; -sociálno-kultúrna kompetencia; -diskurzívna kompetencia; -adekvátne jazyková kompetencia;
Použitá literatúra	https://www.youtube.com/watch?v=MxEfftF9YZI https://www.youtube.com/watch?v=u7jCZ2CPCuY https://www.youtube.com/watch?v=TIPKa5u_JT0 https://sk.wikipedia.org/wiki/Sklo Veres László-Viga Gyula. Bükkszentkereszt monográfiája. Bükkszentkereszt, Bükkszentkereszt Önkormányzata, 2001. Veres László. Bükkszentkereszt-Száz magyar falu könyvesháza. Budapest, Száz magyar falu könyvesháza Kht, 2000.

Úvod

Milé Kolegyne, vážení Kolegovia!

Účelom nasledujúceho učebného plánu zo slovenskej vzdelanosti je, aby sa žiaci čo hlbšie oboznámili v minulosti existujúcim každodenným životom svojho rodiska/úzkeho okolia. Pomocou využívania moderných technológií (IKT) a kreatívnych foriem žiaci sa hravo naučia a osvoja si potrebu zachovania ľudových tradícií.

Príklady pomôžu ako sa dajú rozvíjať rôzne zručnosti a schopnosti počas výučby.

Prajem Vám dobrú prácu!

Szászné Sándor Erika

Čas (min)	Postup hodiny	Metódy, obsah, formy práce žiakov	Pomôcky	Poznámky
5 min (5')	Dramatická hra	Pod'me si zahrať niekdajšiu ľudovú hru z dediny: <i>Lastovičky a vrabec</i> <i>príloha 1.</i> <i>Frontálna práca</i>	Krieda (na kreslenie kruhov)	Hodnotenie
25 min (30')	PPT prezentácia o dedine	Pozrite si prezentáciu o dedine. <i>príloha 3.</i> Žiaci naraz vnímajú a vidia informácie. Rozvíjajú si slovnú zásoby, prehľbujú si vedomosti. ❖ vysvetlenie ❖ kontrola. <i>Frontálna práca</i> Žiaci odpovedajú na otázky <i>Samostatná skupinová práca</i>	Projector, počítač Vytlačený text <i>príloha 2.</i> Prezentácia sa uskutoční dvojazyčne. Informácie vidieť a počuť naraz. Vysvetlenie neznámych výrazov (<i>Sklenná-huta, Bukové hory, obyvateľ, sklenár, drevorubáč, furman, kaplnka, kostol</i>) Pomôcky: papiere, ceruzky, farebné ceruzky	Ústne hodnotenie

		<p><i>1. skupina:</i> Kto a kedy založil dedinu?</p> <p>Nakreslite obrázok dediny na základe toho, čo ste počuli!</p> <p><i>2. skupina:</i> Odkiaľ prišli naši predkovia do dediny? Ukážte to aj na mape!</p> <p>Nakreslite obrázok dediny na základe toho, čo ste počuli!</p> <p><i>3. skupina:</i> Aké Sklenné Huty existovali v tejto dobe?</p> <p>Nakreslite obrázok dediny na základe toho, čo ste počuli!</p> <p><i>4. skupina:</i> Aké ľudové remeslá existovali v dedine?</p> <p>Nakreslite obrázok dediny na základe toho, čo ste počuli!</p> <p>Skupiny prednesú svoju úlohu.</p> <p>Výstava prác, vysvetlenie.</p>	<p>Geografický atlas</p> <p>Pomôcky: blue teck</p>	
2 min (32')	<p>Zaspievanie a zahratie ľudovej piesni</p> <p>Tancovala by som pieseň spievaná dvojjazyčne príloha 4.</p>	<p><i>Frontálna práca</i></p> <p>Relaxačná hra</p>	<p>Príprava potrebných nástrojov.</p> <p>Dramatická pedagogia</p>	Hodnotenie

<p>10 min (42')</p>	<p>Filmy o sklárstve</p>	<p>Pozrite si nasledujúce filmy o sklárstve!</p> <p>Žiaci naraz vnímajú a vidia informácie.</p> <p>Rozvíjajú si slovnú zásoby, prehľadujú si vedomosti.</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ vysvetlenie ❖ kontrola. <p><i>Frontálna práca</i></p> <p>https://www.youtube.com/watch?v=MxEffF9YZI https://www.youtube.com/watch?v=u7jCZ2CPCuY https://www.youtube.com/watch?v=TIPKa5u_JT0</p> <p>Žiaci odpovedajú na otázky</p> <p><i>Samostatná práca</i></p> <p>Vyplňte úlohy na základe filmov!</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Aké predmety sa vyrábali zo skla? 2. Akú funkciu mali tieto predmety v každodennom živote? 3. Spojte správne názov materiálu k fotke! <div style="text-align: center;"> </div> <p>homok (piesok)</p> <p>1. fotka:</p>	<p>Hodnotenie</p> <p>Projector, počítač, film, prezentačný materiál</p> <p>Krátky text o téme <i>príloha 5.</i></p> <p>Vysvetlenie neznámych výrazov (<i>sklo, vápenec, materiál, látka/látky, fúkanie skla</i>)</p> <p>Informácie vidieť a počuť naraz.</p> <p>Materiály (<i>piesok, sóda, vápenec</i> atď.) vidia na vykladených fotkách.</p> <p>Vvytlačení text <i>príloha 6.</i></p>	
-------------------------	--------------------------	---	--	--

<https://hu.wikipedia.org/wiki/Homok>
(sti. 06. 02. 2019. 14:50)

hamuzsír (potaš)

2. fotka:
<https://hu.wikipedia.org/wiki/K%C3%A1lium-karbon%C3%A1t>
(sti.:06. 02. 2019. 10:50)

nátrium-szulfát (Na_2SO_4)

3. fotka:
<https://hu.wikipedia.org/wiki/N%C3%A1trium-szulf%C3%A1t>
(sti. 06. 02. 2019. 10:00)

mészkö (vápenece)

4. fotka: <https://hu.wikipedia.org/wiki/>
(sti.:06. 02. 2019. 10:00)

nátrium-karbonát (sóda)

5. fotka:
<https://hu.wikipedia.org/wiki/N%C3%A1trium-karbon%C3%A1t>
(sti. 06. 02. 2019. 12:09)

		 <p>üvegcserép (sklo)</p> <p>6. fotka: svoja f.</p> <p>Žiaci prednesú svoju úlohu.</p>		
3 min (45')		Hodnotenie hodiny: Ako som sa cítil/a? Ako sme pracovali?	Deti sú hodnotení ústne, najlepší dostanú päťku. Domáca úloha: naučiť sa jadrové slová a pár viet z textu Naša dedina.	Hodnotenie

Príloha

1.

Slovenská ľudová hra z dediny (text zaznamenaný z klubu dôchodcov)

Lastovičky a vrabec

Na znamenie sa beží k najbližšiemu cieľu. Deti (lastovičky) majú svoje hniezda (každé má nakreslený kruh alebo obruč). Lastovičky vyletujú z hniezda. Deti voľne pobejú v hernom priestore.

Na zavolanie: „Pozor, vrabec letí!“ sa lastovičky vracajú do svojich hniezd a vrabec sa snaží niektoré hniezdo obsadiť. Lastovička, ktorá má obsadené miesto, stáva sa vrabcom; hra sa opakuje.

2.

Prezentácia o dedine (vytlačení text)

Naša dedina

Bükkszentkereszt leží v Bukových horách. Je najvyššie nachádzajúca sa dedina v Maďarsku. Dedina svoje meno dostala od Sklennej-huty, ktorá bola založená v roku 1755. Územie dediny bolo v podnájme majstra sklennej-huty Františka Straku. Po niekoľko rokov novým nájomníkom sa stal János Simonides, ktorý bol aj zakladateľom osady.

Sklenné Huty v Bukových horách: Stará Huta (Bükkszentlászló), Repášská Huta (Répáshuta), Nová Huta (Bükkszentkereszt), habrové údolie.

Keďže k sklárstvu málokto rozumeli, dovezli majstrov z Čiech, zo Slovenska a z Poľska, ktorí sa tu aj usadili. Živobytie obyvateľstva bolo zaistené sklenárstvom, drevorúbaním, furmančením, pálením uhlia a vápna.

V roku 1970 obec mala iba 274 obyvateľov, v roku 1939 už 1536. Dnes počet ľudí v dedine je skoro 1400 osôb.

Prvá kaplnka obce bola postavená z dreva, ktorú dal vystaviť Ján Simonides. Táto drevená kaplnka stála 22 rokov. V roku 1800 zložili základy nového kostola.

Sklenné múzeum, ktoré otvorili v roku 1989, dokumentuje výrobky sklených hút a život ľudí oblasti Bukových hôr.

3.

PPT prezentácia o dedine (svoje fotky)

PPT Szászné Sándor
Erika.ppt

4.

Slovenská ľudová pieseň z dediny (text zaznamenaný z klubu dôchodcov)

Tancovala bi som

Tancovala bi som, tancovala bi som, bosa som.

Kúp mi mili topanečki, tvoja som.

//:A ked ti mi topanečki ne kúpiš, nebudem ťa ľúbit',
nebudem s tebou spat uvidís! ://

Fehéret virágzik, fehéret virágzik az akácfa.

Nem kell nékem senkinek a megunt babája.

://Nem kell nékem senkinek a megunt babája, babája!
Akármilyen szép is, szerelmet ígér is, de hiába! ://

5.

Prezentácia o sklenárstve (vytlačení text)

Sklenné Huty v Bukových horách: Stará Huta (Bükkszentlászló), Repášká Huta (Répáshuta), Nová Huta (Bükkszentkereszt), habrové údolie.

Keďže k sklárstvu málokto rozumeli, dovezli majstrov z Čiech, zo Slovenska a z Poľska, ktorí sa tu aj usadili.

Sklo sa skladá z najľudujúčich prvkov: z piesku, zo sódy, z oxidov alkalických kovov a z vápenca. Výroba skla prebieha v sklárskej peci. Sklo sa vyrába pomocou oxidom kremičitým, ktorý sa získava z kremeňa. Teplota tavenia kremeňa je okolo 2000 °C, preto sa pri výrobe pridávajú také látky (napr. sóda), ktoré znižujú teplotu tavenia asi na 1000 °C. Fúkanie, lisovanie a liatie skla môže byť manuálna/ručná alebo strojová práca. Sklovina po odlievaní sa dáva do kovových foriem. Predmety zo skla sú napr.: taniere, poháre, vázy, sklenné misky, fľaše na pivo, vino atď. Ľudia používajú rôzne výroby zo skla až dodnes.

6.

Pracovné listy (Sklenárstvo)

1. Aké predmety sa vyrábali zo skla?

2. Akú funkciu mali tieto predmety v každodennom živote?

3. Spojte správne názov materiálu k fotke!

üvegcserép (sklo)

mészkeő (vápenec)

nátrium-szulfát (Na_2SO_4)

hamuzsír (potaš)

homok (piesok)

nátrium-karbonát (szóda)